

CURRÍCULO. NORMATIVA E DESENVOLVEMENTO

Plan de Formación Permanente do Profesorado - Liña A

Óscar Abilleira Muñiz - oscar_abilleira@edu.xunta.es

Documentación en: www.oscarabilleira.com

O QUE IMOS TRABALLAR

CENTRO

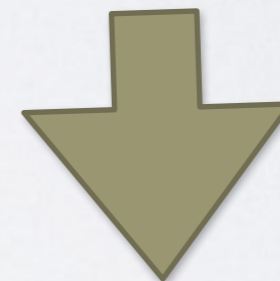

PERFIL DE ÁREA

PERFIL DE COMPETENCIA

PROGRAMACIONES

AULA

TAREFAS - ACTIVIDADES - EXERCICIOS

AVALIACIÓN

Esquema para elaborar a programación

BASEADO NA RESOLUCIÓN DE DO 27 DE XULLO DE 2015 (DOG 29/07/2015) - secundaria

a	Introdución e contextualización
b	Contribución ás competencias clave
c	Concreción dos obxectivos para o curso
d	Concreción para cada estándar de: <ul style="list-style-type: none"> • temporalización • grao mínimo de consecución • procedementos e instrumentos de avaliación
e	Concrecións metodolóxicas
f	Materiais e recursos didácticos

g	Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción
h	Indicadores de logro para avaliar a práctica docente
j	Procedemento de acreditación de coñecementos previos
l	Medidas de atención á diversidade
m	Concreción dos elementos transversais
n	Actividades extraescolares e complementarias
ñ	Revisión, avaliación e modificación da programación

BLOQUES	DESCRIPCIÓN
MARCO LEXISLATIVO	<ul style="list-style-type: none"> • Recomendación 2006/962/EC, do Parlamento Europeo y del Consejo, sobre as competencias clave para a aprendizaxe permanente • Lei Orgánica 2/2006 de Educación (LOE texto consolidado) • Lei Orgánica 8/2013 para a Mellora da Calidade Educativa (LOMCE) • Decreto 105/2014 Currículo de educación Primaria Comunidade de Galicia • Real Decreto 126/2014 polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria.
DESEÑO CURRICULAR	<ul style="list-style-type: none"> • Recomendación 2006/962/EC, do Parlamento Europeo y del Consejo, sobre as competencias clave para a aprendizaxe permanente. • Orde ECD 65/2015 pola que se establecen as relacións entre os elementos do currículo e as competencias. • Desenvolvemento da Disposición adicional 35ª da LOMCE.
CURRÍCULO NO CENTRO	<ul style="list-style-type: none"> • Concrecións curriculares • Perfís de área e perfís competenciais. • Programacións didácticas.
CURRÍCULO NA AULA	<ul style="list-style-type: none"> • Actividades Integradas: exercicio, actividades, tarefas, UDI.

Lei Xeral de Educación
(LXE, 1970)

- Incorpóranse os **obxectivos** aos deseños curriculares modificando os plans de estudo anteriores (só baseados en contidos).
- Incorporase á práctica educativa a necesidade de elaborar **programacións de aula** que permitan concretar eses obxectivos.

Lei de Ordenación
Xeral do Sistema
Educativo (LOXSE,
1990)

- Os **proxectos de centro** son a decisión intermedia entre o deseño curricular e a programación outorgando unha gran importancia á acción colexiada.
- Substitúense “leccións” por “**unidades didácticas**”, núcleo esencial da programación de aula diferenciando tipos de contido (feitos, conceptos, procedementos, valores e normas).
- Establécense os **criterios de avaliación** para cada nivel, etapa e ciclo.

Lei Orgánica de
Educación (LOE 2006)

- Incorporación das **competencias básicas** á ensinanza obrigatoria.

Lei Orgánica para a Mellora da
Calidade Educativa (LOMCE
2013)

- Incorporación das **competencias clave** (tamén en Bacharelato).
- Concrecións curriculares que inclúen **estándares de aprendizaxe avaliáveis**.

CURRÍCULO L 8/2013

Obxectivos	de cada ensinanza e etapa educativa (LXE 1970)
Competencias	capacidades para activar e aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos. (LOE 2006)
Contidos	ou conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa e á adquisición de competencias.
Criterios de avaliación	son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describe aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos como en competencias; responden ao que se quere conseguir en cada disciplina. (LOXSE 1990)
Estándares de aprendizaxe avaliáveis	especificacións dos criterios de avaliación que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer; deben ser observables, medibles e avaliáveis e permitir graduar o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas. (LOMCE 2013)
Metodoloxía didáctica	que comprende tanto a descripción das prácticas docentes como a organización do traballo dos docentes.

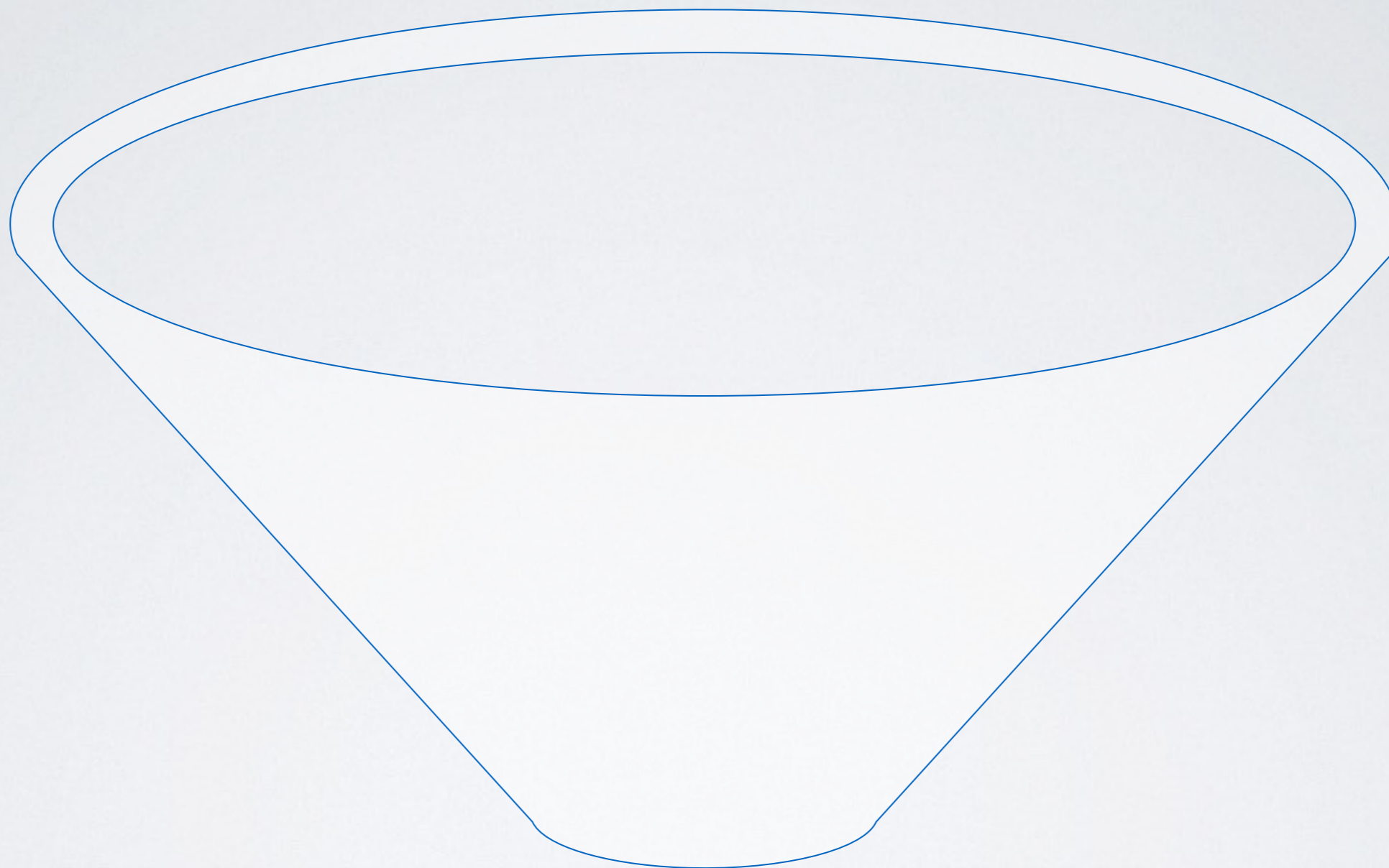
COMPETENCIAS CLAVE

"Unha **competencia** é a capacidade para responder ás esixencias individuais ou sociais ou para poder realizar **unha actividade ou unha tarefa** (...). Cada competencia reposa sobre unha **combinación** das habilidades prácticas e cognitivas interrelacionadas, coñecementos (...), motivación, valores, actitudes, emocións e outros elementos sociais e comportamentais que poden ser **mobilizados conxuntamente** para actuar de maneira **eficaz**"

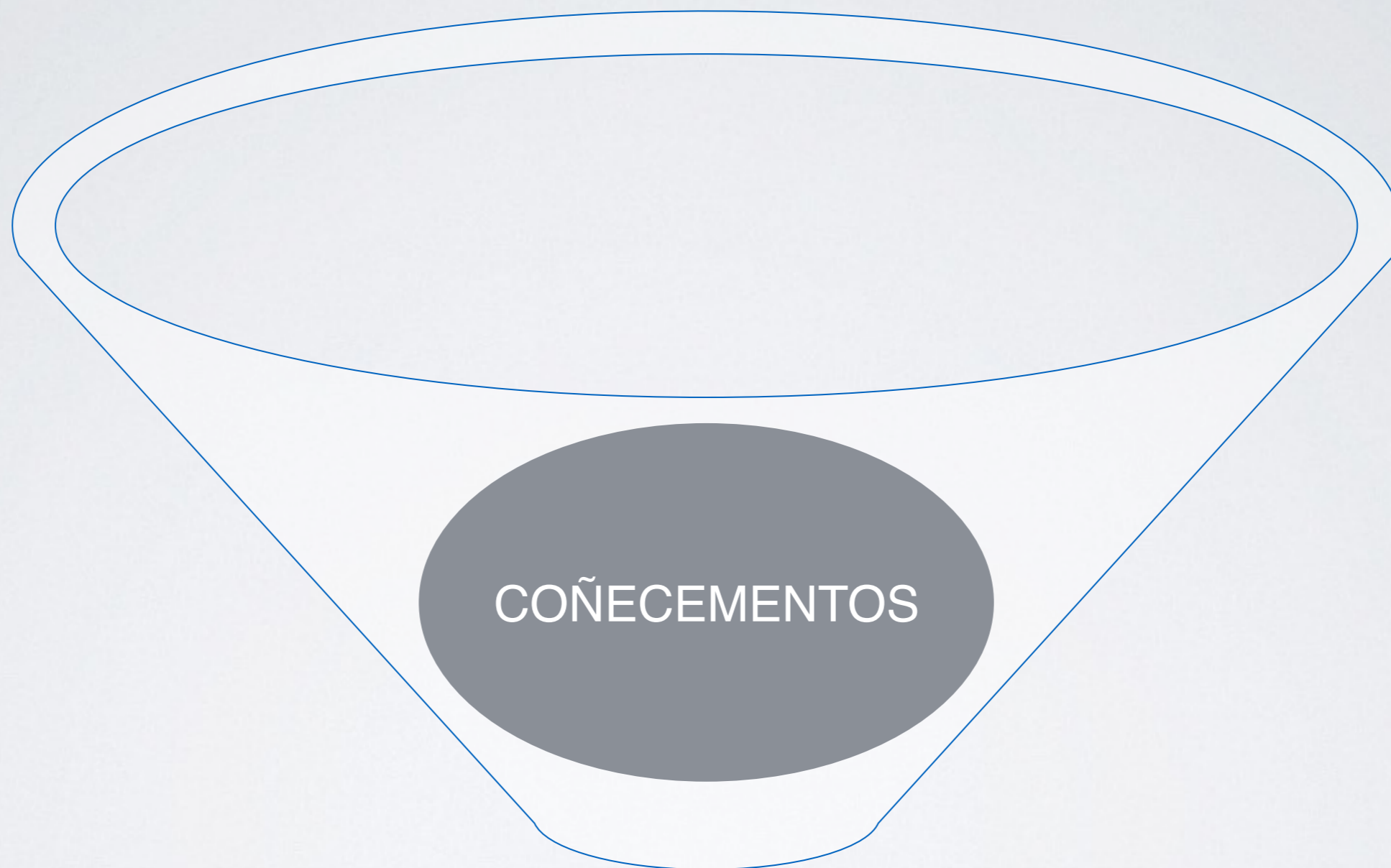
OCDE -proxecto DeSeCo-, 2002, páx 8

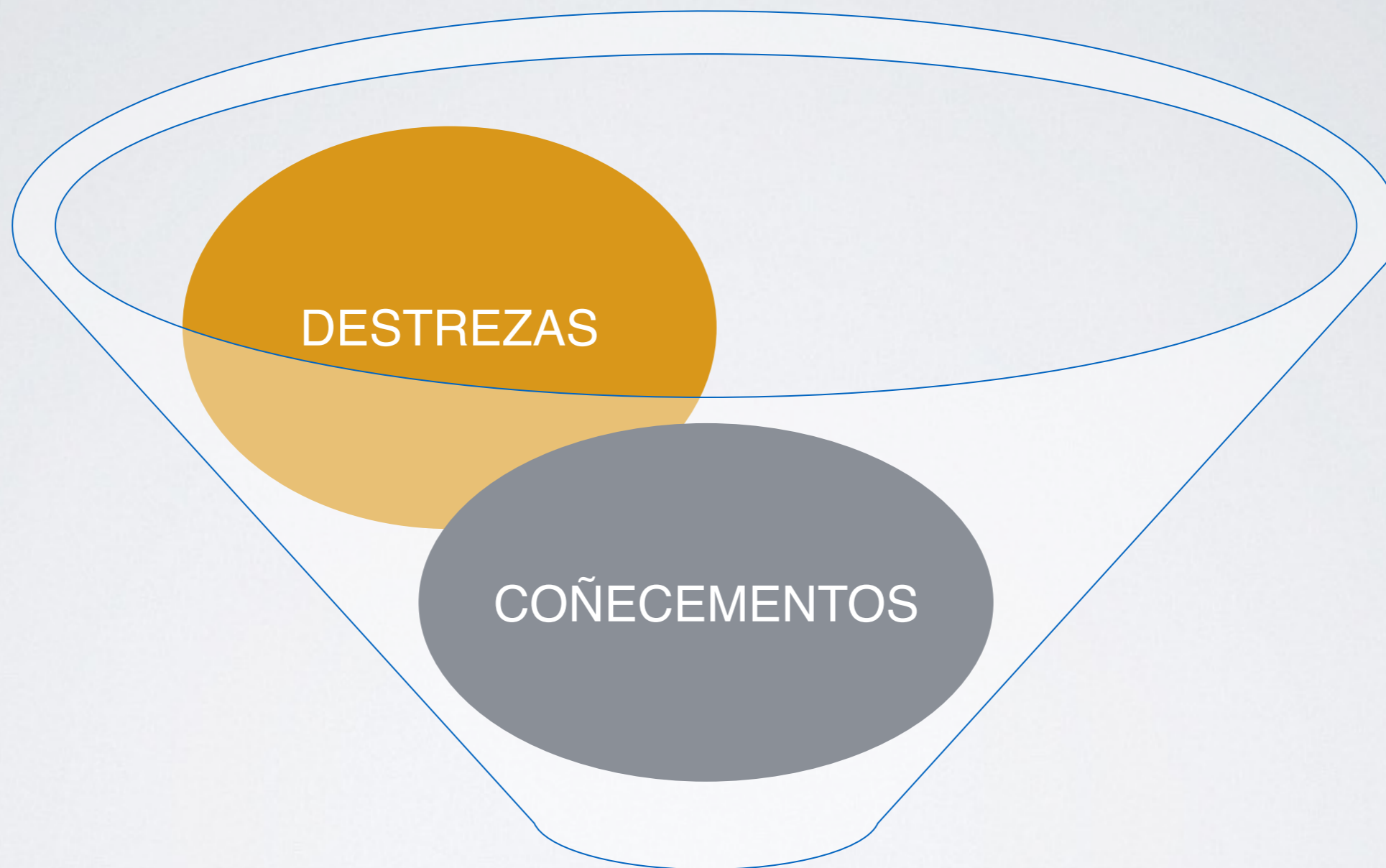
EDUCACIÓN POR COMPETENCIAS

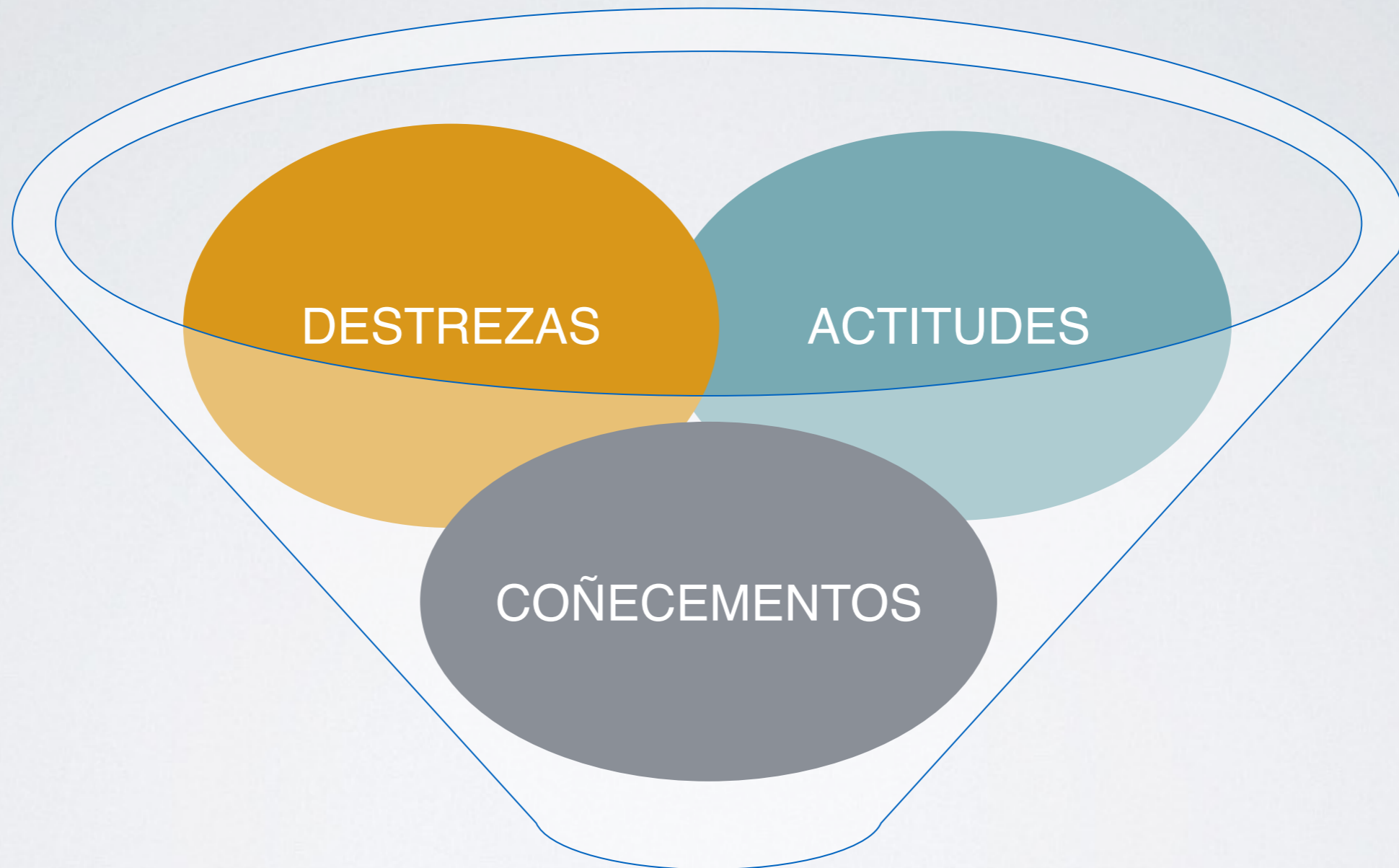
EDUCACIÓN POR COMPETENCIAS

EDUCACIÓN POR COMPETENCIAS

EDUCACIÓN POR COMPETENCIAS

EDUCACIÓN POR COMPETENCIAS

© Javier M. Valle, 2013

DESEMPEÑO
RESOLUCIÓN DUNHA TAREFA CON EFICACIA

REAL DECRETO 126/2014

A efectos deste decreto, as **COMPETENCIAS CLAVE** do currículo son:

- Comunicación lingüística **CCL**.
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía **CMCCT**.
- Competencia dixital **CD**.
- Aprender a aprender **CAA**.
- Competencias sociais e cívicas **CSC**.
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor **CSIEE**.
- Conciencia e expresións culturais **CCEC**.

Potenciarase o desenvolvemento das competencias **CCL** e **CMCCT**.

Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse **actividades de aprendizaxe integradas** que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en **máis dunha competencia ao mesmo tempo**. **TAREFAS**

RECOMENDACIÓN 2006/962/EC, DO PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO, SOBRE AS
COMPETENCIAS CLAVE PARA A APRENDIZAXE PERMANENTE

COMPETENCIAS CLAVE	KEY COMPETENCES
Competencia en comunicación lingüística	Communication in the mother tongue
	Communication in foreign languages
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía	Mathematical competence and basic competences in science and technology
Competencia dixital	Digital competence
Aprender a aprender	Learning to learn
Competencias sociais e cívicas	Social and civic competences
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	Sense of initiative and entrepreneurship
Conciencia e expresións culturais	Cultural awareness and expression

AVALIACIÓN DURANTE A ETAPA

- Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos serán os **criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe**.
- **Procesos de aprendizaxe do alumnado:** será continua e global. Poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación.
- Os mestres/as avaliarán os **procesos de ensinanza e a súa práctica docente** para o que se establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.

PRINCIPIOS METODOLÓGICOS

<p>METODOLOXÍA COMUNICATIVA, INCLUSIVA E PARTICIPATIVA</p>	<p>Dirixida ao logro dos obxectivos de etapa e das competencias clave. Prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.</p>
<p>APRENDIZAXE POR COMPETENCIAS</p>	<p>Deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado a adquisición ou desenvolvemento de máis dunha competencia ao mesmo tempo. Velarase por un tratamento equilibrado das distintas competencias clave nas programacións didácticas.</p>
<p>TRABALLO COLABORATIVO E EN EQUIPO</p>	<p>A acción educativa procurará a integración de distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos.</p>

FORMACIÓN

MARCO
LEXISLATIVO

DESEÑO
CURRICULAR

CURRÍCULO NO
CENTRO

CURRÍCULO NA
AULA

DESEÑO
CURRICULAR

CONSTRUCCIÓN ESCALONADA DO CURRÍCULO REAL

Europa: propostas curriculares supranacionais.

MECD e CCAA: deseño curricular nos Reais Decretos e Decretos autonómicos.

Centro educativo: na súa concreción curricular.

Profesorado na aula: desenvolvemento de actividades e tarefas da programación.

Familia, comunidade escolar, redes: competencias para a vida.

DISPOSICIÓN ADICIONAL 35ª. INTEGRACIÓN DAS COMPETENCIAS NO CURRÍCULO

O Ministerio de Educación, Cultura e Deporte promoverá, en cooperación coas Comunidades Autónomas, a axeitada descrición das **relacións entre as competencias e os contidos e criterios de avaliación** das diferentes ensinanzas a partir da entrada en vigor desta Lei Orgánica.

A estes efectos, prestarase atención prioritaria ao currículo do ensino básico.

ORDE ECD 65/2015 POLA QUE SE DESCRIBE O PROCEDEMENTO PARA ESTABLECER AS RELACIÓNS ENTRE AS COMPETENCIAS, OS CONTIDOS E OS CRITERIOS DE AVALIACIÓN DA EP, A ESO E O BAC

Artigo 2. *As competencias clave no Sistema Educativo Español.*

Artigo 3. *Descrición das competencias clave no Sistema Educativo Español.*

Artigo 4. *As competencias clave e os obxectivos da etapa.*

Artigo 4.3 A adquisición eficaz das competencias clave por parte do alumnado (...), **require do deseño de actividades de aprendizaxe integradas** que permitan avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Artigo 5. *As competencias clave no currículo.*

Artigo 5.5. Os **criterios de avaliación** deben servir de referencia para valorar o que o alumnado sabe e sabe facer en cada área ou materia. Estes criterios de avaliación desglósanse en **estándares de aprendizaxe avaliáveis** (...). Estes estándares, **elementos de maior concreción, observables e medibles**, permitirán graduar o rendemento ou desempeño acadado nas competencias clave.

Artigo 5.6. O conxunto de estándares de aprendizaxe dunha área ou materia determinada dá lugar ao seu **perfil de área**.

(...) Este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven nesa área ou materia.

Artigo 5.7. Todas as áreas e materias deben contribuír ao desenvolvemento competencial. O conxunto de estándares de aprendizaxe das diferentes áreas ou materias que se relacionan cunha mesma competencia dá lugar ao **perfil competencial**. A elaboración deste perfil facilitará a avaliación competencial do alumnado.

ESTRUTURA DO CURRÍCULO DE EDUCACIÓN PRIMARIA DECRETO 105/2014

TÍTULO I. DISPOSICIÓN XERAIS

TÍTULO II. ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO

- Organización
- Avaliación e promoción
- Proceso de aprendizaxe
- Programas educativos

DESEÑO CURRICULAR: Áreas

- Introducción
- Elementos: Obxectivos, contidos, criterios, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
		<p>B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>		

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
		B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCCT CAA

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
		B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.</p> <p>MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	<p>CMCCT CAA</p> <p>CMCCT CAA CSIEE</p>

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCCT CAA
	B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.		MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CSIEE

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE
6º de Educación Primaria				

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE
6º de Educación Primaria				
		B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.		

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE
6º de Educación Primaria				
		B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizando, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCCT CCL CAA CSIEE CD

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE
6º de Educación Primaria				
	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizando, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCCT CCL CAA CSIEE CD

ELEMENTOS DO CURRÍCULO

OBX.	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMP. CLAVE
3º de Educación Primaria				
b g	B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.19 Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento. MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicando á resolución de problemas. Revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCCT CAA CMCCT CAA CSIEE
6º de Educación Primaria				
b e g i	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizando, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCCT CCL CAA CSIEE CD

CRITERIOS DE
AVALIACIÓN
ESTÁNDARES DE
APRENDIZAJE

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

CONTIDOS

COMPETENCIAS
CLAVE

FORMACIÓN

MARCO
LEXISLATIVO

DESEÑO
CURRICULAR

CURRÍCULO NO
CENTRO

CURRÍCULO NA
AULA

CURRÍCULO
NO CENTRO

CONSTRUCCIÓN ESCALONADA DO CURRÍCULO REAL

Europa: propostas curriculares supranacionais.

MECD e CCAA: deseño curricular nos Reais Decretos e Decretos autonómicos.

Centro educativo: na súa concreción curricular.

Profesorado na aula: desenvolvemento de actividades e tarefas da programación.

Familia, comunidade escolar, redes: competencias para a vida.

CONCRECIÓN CURRICULAR NOS CENTROS

Perfil de área
Perfil competencial

RESOLUCIÓN
Do 27 de xullo de
2015 DOG
(secundaria)
PROGRAMACIÓN

PERFIL DE ÁREA / CIENCIAS DA NATUREZA 3º EDUCACIÓN PRIMARIA

CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.

CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.

CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.

CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.

CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.

CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.

CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.

CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.

CNB2.3.2. Diferenza entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.

CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.

CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaas con criterio científico.

PERFIL DE ÁREA / CIENCIAS DA NATUREZA 3º EDUCACIÓN PRIMARIA introducindo o peso de cada estándar

CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	3 %
CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	3 %
CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.	3,5 %
CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	
CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.	
CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	
CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	
CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	
CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	
CNB2.3.2. Diferenza entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	
CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	
CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaas con criterio científico.	

PERFIL COMPETENCIAL CD DE 1º DE PRIMARIA

CNB1 1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.

CNB3 2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunicaos empregando diferentes soportes.

CNB5 2.1. Identifica e describe as partes dun ordenador cando traballa con el.

CNB5 2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.

CSB1 1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e doutras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e organízaa, obtén conclusións sinxelas e comunicaas.

CSB2. 1.1. Elabora e recolle información sobre aspectos do seu contorno natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TICs.

CSB2. 4.1. Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.

CSB2. 5.1. Realiza observacións sinxelas, recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.

LCB2.5.1. Identifica, con axuda, os textos da biblioteca (escritos ou en soporte informático) máis axeitados para obter información e para o seu lecer.

LCB4.5.1. Utiliza de xeito guiado, distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.

MTB1 3.1. Manifesta interese na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.

EFBC 2.1. Utiliza de maneira guiada as novas tecnoloxías para buscar información.

Esquema para elaborar a programación

BASEADO NA RESOLUCIÓN DE DO 27 DE XULLO DE 2015 (DOG 29/07/2015) - secundaria

a	Introdución e contextualización
b	Contribución ás competencias clave: concreción dos estándares de cada área que forman parte dos perfís competenciais
c	Concreción dos obxectivos para o curso
d	Concreción para cada estándar de: <ul style="list-style-type: none"> • temporalización • grao mínimo de consecución • procedementos e instrumentos de avaliación
e	Concrecións metodolóxicas
f	Materiais e recursos didácticos

g	Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción
h	Indicadores de logro para avaliar a práctica docente
j	Procedemento de acreditación de coñecementos previos
l	Medidas de atención á diversidade
m	Concreción dos elementos transversais
n	Actividades extraescolares e complementarias
ñ	Revisión, avaliación e modificación da programación